

BĒRNU UN ĢIMENES LIETU MINISTRIJAS
UZTURLĪDZEKĻU GARANTIJU FONDA
ADMINISTRĀCIJAS

2005.GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

1. Ievads	2
1.2. Ministra uzruna	2
1.3. Direktora uzruna	3
2. Fonda administrācija	4
2.2. Fonda administrācijas vēsture, statuss, mērķi, uzdevumi un kompetence	4
2.3. Fonda administrācijas struktūra, struktūrvienību funkcijas	5
3. Fonda administrācijas darbība, nodrošinot uzturlīdzekļu izmaksu	9
3.2. Fonda administrācijā saņemtie iesniegumi un tiem pievienotie dokumenti	9
3.3. Fonda administrācijas pieņemtie lēmumi	10
4. Fonda administrācijas darbība, nodrošinot uzturlīdzekļu piedziņu no parādniekiem	21
4.2. Fonda administrācijā reģistrētie parādnieki	21
4.3. Darbs, lai nodrošinātu fonda administrācijas piekļuvi parādnieku datiem valsts nozīmes publiskajos reģistros	22
4.4. Iesniegumi tiesībsargājošajām iestādēm par parādnieku saukšanu pie atbildības pēc Krimināllikuma 170.panta par Jaunprātīgu izvairīšanos no uzturlīdzekļu došanas saviem bērniem	23
4.5. Iesniegumi par parādnieku meklēšanu ar tiesībsargājošajām iestādēm palīdzību	27
4.6. Fonda administrācijas darbība, saskaņā ar pilnvarām pārstāvējot fonda administrāciju tiesā, prokuratūrā u.c. iestādēs	27
4.7. Regresa kārtībā atgūtie uzturlīdzekļi	28
5. Sadarbība ar zvērinātiem tiesu izpildītājiem	30
5.2. Parādnieku mantiskā stāvokļa pārbaude un sadarbība ar tiesu izpildītājiem	30
6. No valsts budžeta saņemto finanšu līdzekļu izlietojums	32
6.2. Finanšu līdzekļi uzturlīdzekļu izmaksas nodrošināšanai	32
6.3. Finanšu līdzekļu izlietojums fonda administrācijas darbības nodrošināšanai	33
7. Personālvadība	34
8. Saikne ar sabiedrību	35
8.2. Fonda administrācijas veiktā korespondence	35
8.3. Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem	36
8.4. Fonda administrācijas sniegtās konsultācijas par uzturlīdzekļu saņemšanas iespējām	38
8.5. 2005.gadā fonda administrācijā veiktās iesniedzēju aptaujas rezultāti	38
9. Fonda administrācijas prioritātes 2006.gadam	40
9.2. Fonda administrācijas plānotie uzdevumi, lai nodrošinātu juridiskām personām piekļuvi fonda administrācijas parādnieku reģistra datiem	40
9.3. Darbs, lai attīstītu fonda administrācijas darbību reģionos	40

1. Ievads.

1.2. Ministra uzruna

Ainars Baštiks, bērnu un ģimenes lietu ministrs

Cienījamie lasītāji!

Ģimene ir visas sabiedrības pamats. Tā ir vide, kurā veidojas bērnu personības, pašapziņa un viņu dzīvesstāsti. Ģimene sniedz tuvības un atbalsta sajūtu, turpina dzimtas un nostiprina tradīcijas. Ģimenes ir mūsu vislielākā bagātība un mūsu nākotnes garantis. Tomēr diemžēl ne visi to apzinās. Joprojām nepiedodami daudz bērnu aug savu vecāku aizmirsti. Tāpēc gan mūsu visu kopīgais, gan katra personīgais pienākums ir darīt visu, lai ikviena bērniņa būtu pēc iespējas drošāka, ar patīkamām emocijām un mīļiem brīžiem bagātāka.

Man ir patīess prieks, ka pagājušajā gadā Latvijā sasniegts lielākais dzimstības pieaugums pēdējo 10 gadu laikā. Nenoliedzami, to ir veicinājuši lielāki bērnu kopšanas pabalsti un citas valstī radītās sociālās garantijas vecākiem ar bērniem. Vienlaikus arī pieaugusi pārliecība un drošība pašiem par savu un bērnu rītdienu, kā arī sabiedrības dzīves līmeņa uzlabošanās kopumā. Pēdējos gados dzimstības veicināšanā ir padarīts daudz, taču vēl vismaz tikpat daudz ir jāpadara, lai uzlabotu dzīves apstākļus ģimenēs ar bērniem, jo īpaši daudzbērnu ģimenēs un tajās, kur bērnus aprūpē viens no vecākiem bez otra vecāka atbalsta.

Viens no valsts panākumiem, atbalstot vecākus bērnu audzināšanā un uzturēšanā, nenoliedzami ir arī Uzturlīdzekļu garantiju fonds. Pusotra gada darbības laikā ar valsts garantētajiem uzturlīdzekļiem nodrošināti jau 14270 bērni, sniedzot materiālu atbalstu teju 10 tūkstošiem vecākiem, kuriem iepriekš rūpes par bērnu uzturēšanā bija jāuzņemas vieniem.

Esmu pārliecināts, ka atbalstot un atvieglojot rūpes par bērnu uzturēšanu, mēs veicinām arī vecāku atbildību par savu bērnu audzināšanu. Vienlaikus mēs vairojam arī uzticību valstij. Un, galu galā, kaut neliela, bet tomēr - materiāla stabilitāte, vairo iespējas vecākiem vairāk laika veltīt saviem bērniem, stiprināt šo ne ar ko citu neaizvietojamu cilvēcisko saikni, kas ļauj bērniem izaugt par laimīgiem un pilnvērtīgiem sabiedrības locekļiem.

Es aicinu arī jūs iepazīties ar 2005.gada Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas darba rezultātiem!

*Patiesā cieņā -
Ainars Baštiks,
Bērnu un ģimenes lietu ministrs*

Edgars Līcītis, Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas direktors

Aizvadītais gads Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijai bijis notikumiem bagāts, tā laikā paveikts daudz - attīstīta un uzlabota fonda administrācijas darba efektivitāte un kvalitāte, nodrošinot uzturlīdzekļu izmaksu no Uzturlīdzekļu garantiju fonda līdzekļiem, kā arī sadarbībā ar zvērīnātiem tiesu izpildītājiem un tiesībsargājošajām instancēm panākts straujš izmaksāto uzturlīdzekļu regresa rādītāju pieaugums.

Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas darbības laikā izskatīti vairāk nekā desmit tūkstoši iesniegumi par uzturlīdzekļu izmaksu, optimizējot normatīvajos aktos noteikto piedzinēja tiesību īstenošanu, izveidotas fonda administrācijas juristu amata vietas Daugavpilī un Kuldīgā, un laika gaitā iemantota arī sabiedrības uzticība, fonda administrācijai kļūstot par padomdevēju daudziem tūkstošiem vecāku uzturlīdzekļu piedziņas jautājumos. Sadarbībā ar plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem sabiedrībā rosinātas arī plašas diskusijas par vecāku pienākumu materiāli rūpēties par bērniem.

Apzinot situāciju uzturlīdzekļu piedziņas jomā, aktīvi strādāts, lai rastu iespējas, kā fonda administrācija, izmantojot normatīvajos aktos piešķirtās piedzinēja tiesības, varētu sekmēt arī no fonda izmaksāto uzturlīdzekļu piedziņas procesu. Ar gandarījumu jāteic, tas devis pozitīvu rezultātu, jo gatavojot iesniegumus tiesībsargājošajām iestādēm par parādnieku saukšanu pie kriminālatbildības, iesniegumus tiesām par parādnieku izsludināšanu meklēšanā ar policijas palīdzību, un īstenojot veiksmīgu sadarbību ar tiesu izpildītājiem, panākts, ka gandrīz 300 parādnieki 2005. gadā paši uzsākuši maksāt uzturlīdzekļus bērniem, tādējādi uzturlīdzekļu izmaksa no Uzturlīdzekļu garantiju fonda līdzekļiem vairs nav nepieciešama. Cerīgi, ka šiem rādītājiem ir nomainīga tendence pieaugt.

2005.gadā uzsākts nopietns darbs, lai, analizējot arī citu Eiropas Savienības valstu pieredzi, izveidotu pēc iespējas stingrāku mehānismu uzturlīdzekļu piedziņai no vecākiem, kuri nepilda ar tiesas nolēmumu uzlikto pienākumu rūpēties par savu bērnu audzināšanu un aprūpi, lai motivētu vecākus nodrošināt savus bērnus ar uzturlīdzekļiem labprātīgi. Papildus tiek meklēti risinājumi, kā radīt tiesisku pamatu un tehniskas iespējas nodrošināt fonda administrācijas parādnieku reģistra datu pieejamību juridiskām personām, kuras sniedz privātpersonām ar kredītrisku saistītus pakalpojumus, ar mērķi ierobežot parādniekiem šo pakalpojumu saņemšanu, kamēr vecāki paši nenodrošina bērnus ar uzturlīdzekļiem.

Tāpēc šoreiz vēlētos vērsties arī pie tiem vecākiem, kuri vēl joprojām ignorē tiesas uzlikto pienākumu maksāt uzturlīdzekļus saviem bērniem. Visiem uzturlīdzekļu nemaksātājiem ieteiktu izlasīt gada pārskatā ietvertu nodaļu par fonda administrācijas darbu, nodrošinot no fonda izmaksāto uzturlīdzekļu piedziņu no parādniekiem, īpašu uzmanību pievēršot tajā minētajai atbildībai un likumā noteiktajiem soda mēriem, kas draud ikvienam, kurš ļaunprātīgi izvairīsies no uzturlīdzekļu došanas bērniem.

Tāpat es aicinu ikvienu vecāku neaizmirst savu pienākumu rūpēties par bērniem, jo dzīvē pašiem var pienākt laiks, kad sevis uzturēšanai būs jālūdz palīdzība bērniem, un bērni jums šādu palīdzību būs tiesīgi atteikt.

2. Fonda administrācija.

2.2. Fonda administrācijas vēsture, statuss, mērķi, uzdevumi un kompetence.

Vēsture

Saskaņā ar Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes sniegto informāciju, 2003.gadā 11400 nepilngadīgi bērni nesaņēma no saviem vecākiem uzturlīdzekļus pietiekamā apmērā, jo aptuveni 6000 uzturlīdzekļu piedziņas lietās zvērināti tiesu izpildītāju uzturlīdzekļu piedziņu no atbildētāja atzinuši par neiespējamu. Aptuveni 1/3 daļa no tām uzturlīdzekļu summām, kuras būtu jāpiedzen bērnu uzturam, pamatojoties uz gada laikā pieņemtajiem tiesas nolēmumiem, tā arī netika piedzītas.

Lai uzlabotu šo situāciju un nodrošinātu vienlīdzīgas iespējas uzturēt savus bērnus visiem vecākiem, kas dažādu iemeslu dēļ spiesti aprūpēt bērnus vieni, Bērnu un ģimenes lietu ministrija uzsāka normatīvo aktu izstrādi Uzturlīdzekļu garantiju fonda radīšanai.

2004.gada 1.jūlijā spēkā stājās Uzturlīdzekļu garantiju fonda likums, un 2004.gada augustā ar mērķi īstenot bērnu tiesības uz sociālo nodrošinājumu, garantējot minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem, kurus apgādā tikai viens no vecākiem, jo otrs vecāks tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu nepilda, savu darbību uzsāka Uzturlīdzekļu garantiju fonds (turpmāk tekstā - fonds). Savukārt uzturlīdzekļu izmaksai no fonda un fonda līdzekļu apsaimniekošanai tika izveidota Bērnu un ģimenes lietu ministrijas (turpmāk tekstā - ministrija) pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde - Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija (turpmāk tekstā - fonda administrācija).

Mērķi, uzdevumi, kompetence

Fonda administrācija nodrošina bērniem uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā, bet ne vairāk kā noteikts ar tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu, ja tiesu izpildītājs atzinis, ka uzturlīdzekļu piedziņa no bērna vecāka nav iespējama vai arī, ja bērna vecāks tiesas nolēmumu maksāt uzturlīdzekļus pilda, bet nenodrošina to pilnu apmēru, kādu, pamatojoties uz Civillikuma 179.panta piekto daļu, noteicis Ministru kabinets.

Fonda administrācija uz iesnieguma un tam pievienoto dokumentu pamata nodrošina, lai parādnieka bērns saņemtu uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā:

- Katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas;
- Katram bērnam no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Fonda administrācija:

- Nodrošina uzturlīdzekļu izmaksu bērniem, kur viens no vecākiem tos nemaksā, un uzturlīdzekļu piedziņa no viņa nav iespējama;
- Apsaimnieko piešķirtos valsts budžeta, kā arī regresa kārtībā no parādniekiem piedzītos līdzekļus, nodrošina to izlietojuma kontroli;
- Ministru kabineta noteiktajā kārtībā reģistrē personas, kurām izmaksāti uzturlīdzekļi no valsts līdzekļiem, un parādniekus.

2.3. Fonda administrācijas struktūra, struktūrvienību funkcijas.

2.3.1. Direktors.

Fonda administrācijas darbu vada un organizē **fonda administrācijas direktors**, nodrošinot fonda administrācijas darbības nepārtrauktību un nosakot darbinieku kompetenci un atbildību. Fonda administrācijas direktoru ieceļ amatā un atbrīvo no tā bērnu un ģimenes lietu ministrs.

Fonda administrācijas direktors pieņem lēmumus par uzturlīdzekļu izmaksāšanu, izmaksas pārtraukšanu un izbeigšanu, kā arī pieņem lēmumu un izdod izpildrikojumu par fonda administrācijas nepamatoti izmaksāto uzturlīdzekļu piedziņu no iesniedzēja, ja viņš, lai saņemtu uzturlīdzekļus, sniedzis nepatiesas ziņas. Fonda administrācijas direktors atbild par fonda administrācijas uzdevumu izpildi, fonda līdzekļu lietderīgu izmantošanu, kā arī atbild par fonda administrācijas darbības tiesiskumu.

Fonda administrācijai ir sekojošas struktūrvienības:

2.3.2. Juridiskais departaments.

Juridiskais departaments ir fonda administrācijas struktūrvienība, kuras galvenie uzdevumi ir organizēt fonda administrācijas kompetencē esošu administratīvo aktu - lēmumu uzturlīdzekļu jautājumos - sagatavošanu un izmaksāto uzturlīdzekļu piedziņas procesu. Departamenta darbu organizē un nodrošina departamenta direktors, tam pakļauti 11 ierēdņi. Departaments sastāv no divām nodaļām - Tiesību aktu nodaļas un Piedziņas nodaļas.

2.3.2.1. Tiesību aktu nodaļa.

Tiesību aktu nodaļa ir fonda administrācijas Juridiskā departamenta struktūrvienība, kuras galvenais uzdevums ir organizēt fonda administrācijas kompetencē esošo administratīvo aktu - lēmumu uzturlīdzekļu jautājumos - sagatavošanu.

Nodaļa atbilstoši tās uzdevumam un kompetencei:

- sagatavo lēmumus par uzturlīdzekļu izmaksāšanu vai atteikumu izmaksāt uzturlīdzekļus, lēmumus par izmaksas pārtraukšanu un izbeigšanu noteiktajos termiņos un kārtībā, un citus nodaļas kompetencē ietilpstošus administratīvus aktus;
- pēc tam, kad pieņemts lēmums par uzturlīdzekļu izmaksu, sagatavo paziņojumu parādniekam. Ja parādnieka dzīvesvieta nav zināma, sagatavo datus par parādnieku paziņojuma publicēšanai laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" ne retāk kā reizi mēnesī, un sniedz datus par parādnieku Juridiskā departamenta Piedziņas nodaļai parādnieka meklēšanas pasākumu nodrošināšanai;
- sagatavo atbildes uz fizisko un juridisko personu iesniegumiem, sūdzībām un priekšlikumiem departamenta kompetencē esošajos jautājumos;
- saskaņā ar pilnvarām pārstāv fonda administrāciju policijas iestādēs, prokuratūrā, tiesā u.c. iestādēs.

2.3.2.2. Piedziņas nodaļa.

Piedziņas nodaļa ir fonda administrācijas Juridiskā departamenta struktūrvienība, kuras galvenais uzdevums ir organizēt izmaksāto uzturlīdzekļu piedziņas procesu. Nodaļa darbu organizē arī ar izveidotajām jurista amata vietām Latvijas reģionos. 2005.gada laikā tika izveidotas Piedziņas nodaļas juristu amata vietas - Kuldīgā un Daugavpilī.

Nodaļa atbilstoši tās uzdevumam un kompetencei:

- regulāri izlases veidā pārbauda fonda administrācijas parādnieku mantisko stāvokli, izmantojot fonda administrācijas rīcībā esošajos publiskajos reģistros pieejamo informāciju. Konstatējot parādnieka piederošu mantu, informē par to tiesu izpildītāju un lūdz vērst piedziņu uz to;
- sagatavo iesniegumus tiesām par parādnieka meklēšanu ar tiesībaizsardzības iestāžu palīdzību;
- sadarbojas ar tiesu izpildītājiem, iepazīstoties ar tām izpildu lietām, kurās fonda administrācija ir kļuvusi par piedzinēju, un seko, vai minētajās uzturlīdzekļu piedziņas lietās izpildu darbības tiek veiktas savlaicīgi, kā arī vai fonda administrācijas parādnieku mantiskā stāvokļa pārbaude tiek nodrošināta atbilstoši normatīvo aktu prasībām;

- sagatavo iesniegumus tiesībaizsardzības iestādēm, iesniegumus un prasības pieteikumus tiesām par fonda administrācijas kompetencē esošiem jautājumiem.
- sagatavo atbildes uz fizisko un juridisko personu iesniegumiem, sūdzībām un priekšlikumiem departamenta kompetencē esošajos jautājumos;
- juristi reģionos nodrošina konsultāciju sniegšanu par fonda administrācijas kompetencē esošiem jautājumiem fiziskām un juridiskām personām, kā arī veic visus iepriekšminētos uzdevumus atbilstoši teritoriālajai piekritībai;
- saskaņā ar pilnvarām pārstāv fonda administrāciju tiesā, policijā, prokuratūrā u.c. iestādēs.

2.3.3. Finanšu departaments.

Finanšu departaments ir fonda administrācijas struktūrvienība, kuras galvenais uzdevums ir fonda budžeta izpildes organizācija un fonda administrācijas grāmatvedības uzskaites nodrošināšana. Departamenta darbu organizē un nodrošina departamenta direktors, tam pakļauti 2 darbinieki.

Departaments atbilstoši savai kompetencei:

- plāno un sastāda fonda administrācijas gada budžetu atbilstoši fonda administrācijas prioritātēm;
- izstrādā fonda administrācijas finanšu gada plānus;
- noteiktajā kārtībā sagatavo un iesniedz ministrijai pārskatus par fonda administrācijas budžeta izpildi;
- sagatavo fonda administrācijas finanšu pārskatus;
- nodrošina fonda administrācijas grāmatvedības uzskaites organizāciju;
- nodrošina valsts budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem;
- plāno un koordinē fonda administrācijas finanšu operācijas, nodrošina to izpildi un kontroli.

2.3.4. Administratīvais departaments.

Administratīvais departaments ir fonda administrācijas struktūrvienība, kuras galvenais uzdevums ir organizēt fonda administrācijas lietvedību, personālvadību un veikt ar fonda administrācijas tehnisko aprīkojumu saistītos jautājumus. Departamenta darbu organizē un nodrošina departamenta direktors, tam pakļauti 8 darbinieki.

Departaments sastāv no divām nodaļām - Informācijas un resursu nodaļas un Lietvedības nodaļas.

2.3.4.1. Lietvedības nodaļa.

Lietvedības nodaļa ir fonda administrācijas Administratīvā departamenta struktūrvienība, kuras galvenais uzdevums ir organizēt fonda administrācijas lietvedību.

Nodaļa atbilstoši tās uzdevumam un kompetencei:

- veic iesniegumu par uzturlīdzekļu izmaksu un tam pievienoto dokumentu saņemšanu un uzturlīdzekļu lietu noformēšanu, un reģistrēšanu saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 20.jūlija noteikumiem nr. 613 "Kārtība, kādā reģistrē personas, kurām izmaksāti uzturlīdzekļi no uzturlīdzekļu garantiju fonda, un parādniekus";
- nodrošina apmeklētāju pieņemšanu;
- nodrošina dokumentu apriti un lietvedību, kārtot fonda administrācijas korespondenci.

2.3.4.2. Informācijas un resursu nodaļa.

Informācijas un resursu nodaļa ir fonda administrācijas Administratīvā departamenta struktūrvienība, kuras galvenais uzdevums ir nodrošināt fonda administrāciju ar materiāli tehniskajiem resursiem, informācijas tehnoloģiju resursiem, personālu, kā arī statistiku un informāciju par fonda administrācijas darbību.

Nodaļa atbilstoši tās uzdevumam un kompetencei:

- nodrošina ar personālu saistīto dokumentu sagatavošanu;
- organizē ierēdņu amata pretendentu konkursus;
- piedalās fonda administrācijas materiāli tehnisko resursu, informāciju tehnoloģiju resursu, personāla politikas izstrādē un plānošanā;
- nodrošina personāla novērtēšanu;
- veic fonda administrācijas materiāli tehnisko nodrošināšanu;
- nodrošina valsts iepirkumu procedūru dokumentu sagatavošanu atbilstoši tiesību aktos noteiktajai kārtībai.
- nodrošina fonda administrāciju ar informāciju tehnoloģiju resursiem, tai skaitā datorsistēmām un telekomunikāciju sistēmām;
- nodrošina sabiedrības informēšanu par fonda administrācijas darbību, tai skaitā, nodrošina informācijas papildināšanu un aktualizēšanu fonda administrācijas interneta mājas lapā;
- sagatavo atbildes uz fizisko un juridisko personu iesniegumiem, sūdzībām un priekšlikumiem nodaļas kompetencē esošajos jautājumos.

3. Fonda administrācijas darbība, nodrošinot uzturlīdzekļu izmaksu.

3.2. Fonda administrācijā saņemtie iesniegumi un tiem pievienotie dokumenti.

Fonda administrācijā kopš tās izveides 2004.gada augustā līdz 2005.gada beigām kopā saņemti 10811 iesniegumi par uzturlīdzekļu izmaksu, no tiem 2004.gadā - 4679 iesniegumi un 2005.gada laikā - 6132 iesniegumi.

Fonda administrācijā saņemtie iesniegumi par uzturlīdzekļu izmaksu 2004.gadā (sadalījums pa mēnešiem)

Lielā iesniedzēju aktivitāte 2004.gadā, kad fonda administrācijā ik mēnesi tika saņemti vairāk nekā 900 iesniegumi par uzturlīdzekļu izmaksu, saistīta ar fonda darbības uzsākšanu, nodrošinot iespēju bērniem saņemt valsts garantētos uzturlīdzekļus, kuru piedziņa no parādniekiem iepriekš daudzos gadījumos nebija iespējama.

2005.gada pirmajā pusē saņemto iesniegumu skaits fonda administrācijā nostabilizējās, vidēji dienā tika iesniegti 30 iesniegumi par uzturlīdzekļu izmaksu, bet gada otrajā pusē iesniegumu skaits pakāpeniski sāka samazināties, tomēr vēl joprojām tika saņemti vairāk nekā 300 iesniegumi mēnesī.

Fonda administrācijā saņemtie iesniegumi par uzturlīdzekļu izmaksu 2005.gadā (sadalījums pa mēnešiem)

Laika periodā, kopš darbojas fonds, visbiežāk pēc atbalsta fonda administrācijā vērsušies iesniedzēji no Rīgas un Rīgas rajona - kopā no rīdziniekiem saņemti 2962 iesniegumi par uzturlīdzekļu izmaksu, no tiem 2005.gadā - 1636. Aktīvi 2005.gadā uzturlīdzekļus pieprasījuši arī Latgales novada iedzīvotāji, īpaši no Daugavpils un Daugavpils rajona iedzīvotājiem - 566 iesniegumi, un Rēzeknes rajonā dzīvojošajiem, no kuriem saņemti gandrīz 250 iesniegumi par uzturlīdzekļu izmaksu. Bieži fonda administrācijā vērsušies arī vecāki no Kurzemes novada, kopš 2004.gada augusta no kurzemniekiem saņemti 2182 iesniegumi, no kuriem gandrīz trešdaļu iesnieguši Liepājā un Liepājas rajonā dzīvojošie.

3.3. Fonda administrācijas pieņemtie lēmumi.

Fonda administrācijas galvenais uzdevums ir īstenot bērnu tiesības uz sociālo nodrošinājumu, nodrošinot uzturlīdzekļu izmaksu bērniem, kur viens no vecākiem tos nemaksā, un uzturlīdzekļu piedziņa no viņa nav iespējama, vai arī vecāks tiesas nolēmumu pilda, bet nenodrošina to pilnu apmēru, kādu, pamatojoties uz Civillikuma 179.panta piekto daļu, noteicis Ministru kabinets. Izvērtējot saņemtos iesniegumus par uzturlīdzekļu izmaksu un tam pievienotos dokumentus, fonda administrācija lemj par uzturlīdzekļu izmaksu vai atteikumu izmaksāt uzturlīdzekļus. Fonda administrācijā 2004.gadā pieņemti 4542 lēmumi, no tiem lielākā daļā - 4391 lēmumi - par uzturlīdzekļu izmaksu no fonda līdzekļiem.

2005.gadā fonda administrācijā pieņemti 7579 lēmumi, no tiem 6236 lēmumi par uzturlīdzekļu izmaksāšanu un 184 lēmumi par atteikumu izmaksāt uzturlīdzekļus. 2005.gada ietvaros pieņemti arī 1102 lēmumi par uzturlīdzekļu izmaksas izbeigšanu un 57 lēmumi par izmaksas pārtraukšanu no fonda.

Fonda administrācijas pieņemtie lēmumi 2005.gadā
(procentuāls sadalījums)

3.3.1. Lēmumi par uzturīdzekļu izmaksāšanu.

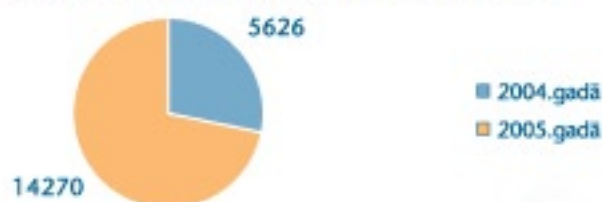
Ja iesniegums un tam pievienotie dokumenti noformēti atbilstoši tiesību aktu prasībām, fonda administrācija 10 dienu laikā pieņem lēmumu par uzturīdzekļu izmaksāšanu. Atbilstoši iesniedzēju aktivitātei, visvairāk lēmumi par uzturīdzekļu izmaksāšanu pieņemti pārskata gada pirmajā pusgadā.

Pieņemtie lēmumi par uzturīdzekļu izmaksu 2005.gadā

2005.gadā uzturīdzekļi no fonda kopā izmaksāti 9789 vecākiem, tā atvieglojot rūpes par bērnu audzināšanu 14270 bērniem, jo otrs vecāks, kuram ar tiesas nolēmumu uzlikts pienākums materiāli atbalstīt bērna audzināšanu un aprūpi, to nedara.

Bērnu skaits, kuri saņēmuši uzturīdzekļus no fonda

Salīdzinot bērnu skaitu pa reģioniem, vērojams, ka visvairāk bērnu, kuri saņem ikmēneša uzturlīdzekļi no fonda, ir no Rīgas un Rīgas rajona, turklāt apkopojot fonda administrācijas pieņemtus lēmumus par uzturlīdzekļu izmaksāšanu, secināms, ka parasti rīdziniekiem, atšķirībā no Vidzemē un Kurzemē dzīvojošajiem iesniedzējiem, uzturlīdzekļi tiek izmaksāti tieši viena bērna nodrošināšanai.

Lielākā daļa - 12 033 bērni (jeb 84% no uzturlīdzekļu saņēmējiem), kuru uzturēšanai fonda administrācija pieņēmusi lēmumu izmaksāt uzturlīdzekļus no fonda, ir vecumā no 7 līdz 18 gadiem, 2237 bērni jeb 16% no uzturlīdzekļu saņēmējiem, kuri saņem uzturlīdzekļus no fonda, ir vecumā no piedzimšanas līdz 7 gadiem.

Saskaņā ar fonda administrācijas pieņemtajiem lēmumiem par uzturlīdzekļu izmaksu no fonda, ar uzturlīdzekļiem tiek nodrošināti arī 12 bērni, kuri vēl nav sasnieguši pat viena gada vecumu. Salīdzinot ar 2004.gadu, kad fonda administrācija izmaksāja uzturlīdzekļus 6 bērnu līdz gada un 38 bērnu līdz divu gadu vecumam uzturēšanai, 2005.gadā fonda administrācija, pamatojoties uz pieņemtajiem lēmumiem, izmaksāja uzturlīdzekļus jau 129 bērniem līdz divu gadu vecumam.

Salīdzinoši ar 2004.gadu uz pusi pieaudzis bērnu vecumā no 7 līdz 12 gadiem skaits, kuri saņem uzturlīdzekļus no fonda. Ja 2004.gadā tādi bija 1809, tad 2005.gadā jau 3859 bērni. Vecuma grupā no 7 līdz 18 gadiem visbiežāk uzturlīdzekļi tiek maksāti 14 līdz 17 gadus veciem bērniem, līdzīgi kā 2004.gadā tas bija par bērniem vecumā no 13 līdz 16 gadiem.

Bērni pēc vecuma grupām, kuri tika nodrošināti ar uzturlīdzekļiem no fonda

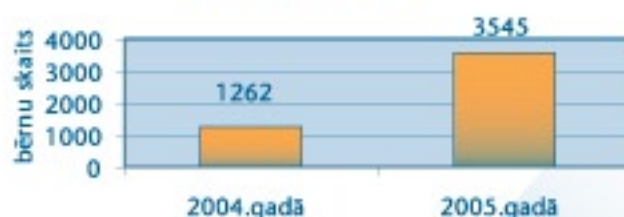
Bērni pēc vecuma grupām, kuri tika nodrošināti ar uzturlīdzekļiem no fonda

Pieņemot lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksāšanu, fonda administrācija ņem vērā arī uzturlīdzekļu summu, kas noteikta ar tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu bērna nodrošināšanai. Atbilstoši Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumam, fonda administrācija ir tiesīga izmaksāt uzturlīdzekļus bērnam Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tomēr ne vairāk kā noteikts ar tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu.

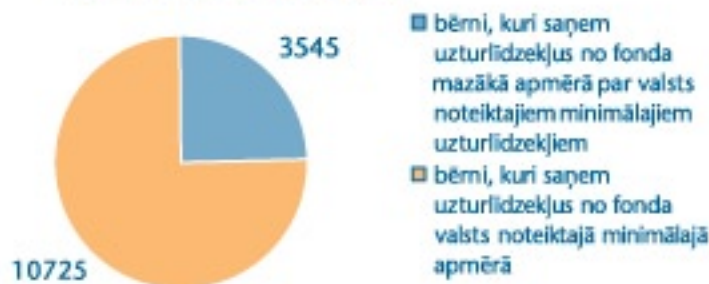
Ne visos fonda administrācijai iesniegtajos tiesas nolēmumos minētais uzturlīdzekļu apmērs atbilst Ministru kabineta noteiktajiem minimālajiem uzturlīdzekļiem, jo, iespējams, prasība par uzturlīdzekļu piedziņu tiesā sniegta sen, tādējādi tiesa lēmusi par uzturlīdzekļu piešķiršanu mazākā apmērā par patlaban Ministru kabineta noteiktajiem minimālajiem uzturlīdzekļiem. Salīdzinot ar 2004.gada rādītājiem, bērnu skaits, kuri nesaņēma valsts noteiktos minimālos uzturlīdzekļus no fonda, jo ar tiesas nolēmumu noteikts mazāks uzturlīdzekļu apmērs, ir pieaudzis vairāk par pusi.

Bērnu skaits, kuri saņēma uzturlīdzekļus mazākā apmērā par Ministru kabineta noteikto minimumu

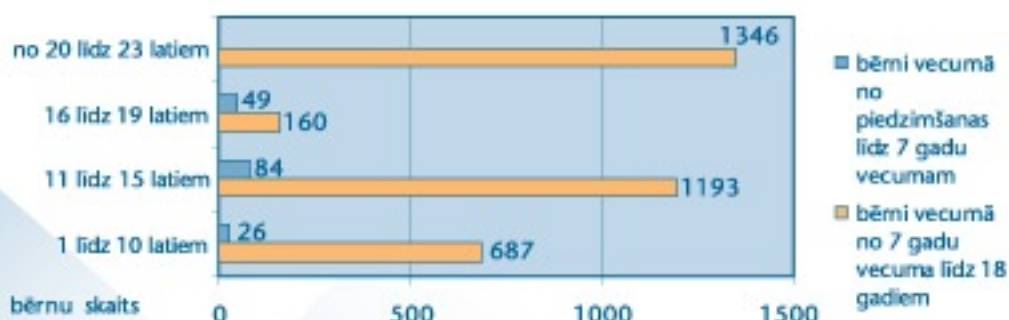
2005.gadā no fonda 3545 bērni saņēma uzturlīdzekļus tiesas nolēmumā noteiktajā apmērā, kas bijis mazāks par Ministru kabineta noteikto minimumu.

Uzturlīdzekļu apmērs, kas no fonda tika izmaksāts bērnu uzturēšanai 2005.gadā

Saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 1.jūlija noteikumiem Nr.348 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", minimālie uzturlīdzekļi katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai ir 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas 2005.gadā bija Ls 20, savukārt bērnam no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas 2005.gadā bija Ls 24.

Bērnu skaits, kuriem no fonda 2005.gadā tika maksāti uzturlīdzekļi mazākā apmērā nekā Ministru kabineta noteiktie minimālie uzturlīdzekļi

Gadījumos, ja ar tiesas nolēmumu noteiktais uzturlīdzekļu apmērs ir mazāks par valsts noteiktajiem minimālajiem uzturlīdzekļiem, vecāks var atkārtoti vērsties tiesā, sniedzot prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu. Šādu iespēju 2005.gadā izmantojuši 83 iesniedzēji, kuri pēc tiesas atkārtoti vērsušies fonda administrācijā, iesniedzot nepieciešamos dokumentus, un kuru bērniem, pamatojoties uz saņemto tiesas nolēmuma norakstu par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu, fonda administrācija pieņēmusi lēmumu izmaksāt uzturlīdzekļus atbilstoši Ministru kabineta noteiktajam minimālajam apmēram.

Reģistrētie iesniegumi 2005.gadā, ar kuriem iesniedzēji fonda administrācijā vērsušies atkārtoti, papildus iesniedzot tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu izmaksas palielināšanu

3.3.2. Lēmumi par atteikumu izmaksāt uzturlīdzekļus.

Lietās, kur iesniedzējs nav iesniedzis fonda administrācijā visus dokumentus, kas noteikti tiesību aktos un ir nepieciešami, lai tiktu radīts tiesisks pamats pieņemt lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksāšanu, fonda administrācija lūdz novērst nepilnības 10 dienu laikā. Tomēr, ja iesniedzējs noteiktajā termiņā visus nepieciešamos dokumentus neiesniedz, fonda administrācija pieņem lēmumu atteikt uzturlīdzekļu izmaksāšanu. 2005.gadā visvairāk lēmumi atteikt izmaksu pieņemti gada pirmajos mēnešos, to skaits pārskata periodā pakāpeniski samazinājies.

Pieņemtie lēmumi par atteikumu izmaksāt uzturlīdzekļus 2005.gadā

Pārskata periodā fonda administrācijā pieņemti 184 lēmumi par atteikumu izmaksāt uzturlīdzekļus. Visbiežāk - 65 lietās, lēmums par atteikumu izmaksāt uzturlīdzekļus pieņemts, jo iesniedzējs papildus citiem nepieciešamajiem dokumentiem, nebija iesniedzis zvērināta tiesu izpildītāja izziņu par to, ka uzturlīdzekļu piedziņa no parādnieka nav iespējama vai arī parādnieks tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu pilda, bet nenodrošina uzturlīdzekļus apmērā, kādu, pamatojoties Civillikuma 179.pantā piekto daļu, noteicis Ministru kabinets, tomēr ne vairāk kā noteikts ar tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu. No minētajām lietām 18 gadījumos fonda administrācija pieņēmusi lēmumu atteikt uzturlīdzekļu izmaksu, jo iesniegtajai tiesu izpildītāja izziņai bija

beidzies derīguma termiņš, kas saskaņā ar 2004.gada 20.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.617 "Noteikumi par iesnieguma paraugu uzturlīdzekļu izmaksai un iesniegumam pievienojamajiem dokumentiem", ir viens mēnesis pēc tā izsniegšanas dienas. 40 lietās iesniedzēji nebija iesnieguši fonda administrācijā tiesas nolēmuma norakstu par uzturlīdzekļu piedziņu vai bija iesniegta tiesas nolēmuma kopija, nevis pats tiesas nolēmuma noraksts, kas bija par pamatu pieņemtajam lēmumam par atteikumu izmaksāt uzturlīdzekļus. Vēl 58 lietās lēmumam atteikt uzturlīdzekļu izmaksu bijis kāds cits iemesls, piemēram, fonda administrācijā netika iesniegts iesniegums par uzturlīdzekļu izmaksu, vai arī tas nebija noformēts atbilstoši normatīvo aktu prasībām, nebija iesniegta bērna dzimšanas apliecības apliecināta kopija vai bērns, kura uzturēšanai pieprasīti uzturlīdzekļu, iesnieguma iesniegšanas brīdī jau bija sasniedzis 18 gadu vecumu

Pieņemto lēmumu par atteikumu izmaksāt uzturlīdzekļus tiesiskais pamatojums

3.3.3. Lēmumi par uzturlīdzekļu izmaksas pārtraukšanu.

Atbilstoši Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 9.pantā noteiktajam, fonda administrācija pieņem lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksas pārtraukšanu, ja:

- iesniedzējs atteicies saņemt uzturlīdzekļus no fonda, iesniedzot fonda administrācijā rakstveida iesniegumu;
- iesniedzējam atņemtas aprūpes vai aizgādības tiesības;
- iesniedzējs miris.

Pieņemtie lēmumi par uzturlīdzekļu izmaksas pārtraukšanu 2005.gadā

2005.gadā lēmums pārtraukt izmaksāt uzturlīdzekļus pieņemts 57 uzturlīdzekļu lietās, atšķirībā no 2004.gada, kad tika pieņemts tikai viens lēmums par izmaksas pārtraukšanu. Visbiežāk šādi lēmumi pieņemti, pamatojoties uz fonda administrācijā saņemtu iesniegumu par to, ka iesniedzējs atsakās no turpmākas uzturlīdzekļu saņemšanas. Fonda administrācijā fiksēti arī 18 gadījumi, kad iesniedzējam pār bērnu, par kuru tika maksāti uzturlīdzekļi no fonda, atņemtas aprūpes vai aizgādības tiesības.

3.3.4. Lēmumi par uzturlīdzekļu izmaksas izbeigšanu.

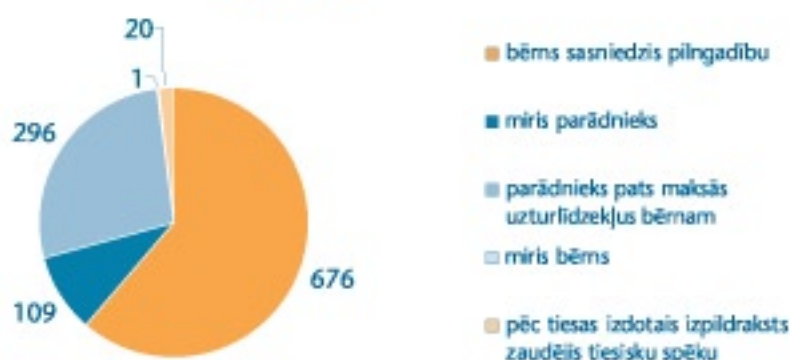
2005.gadā fonda administrācijā pieņemti arī 1102 lēmumi par uzturlīdzekļu izmaksas izbeigšanu, 2004.gada otrajā pusē šādi lēmumi tika pieņemti 65 uzturlīdzekļu lietās. Fonda administrācija pieņem lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksas izbeigšanu, ja:

- bērns, par kuru tika veiktas izmaksas no fonda, sasniedzis pilngadību;
- zudis tiesiskais pamats uzturlīdzekļu izmaksai;
- miris bērns, kura uzturēšanai tika maksāti finanšu līdzekļi no fonda;
- miris parādnieks.

Visbiežāk lēmums izbeigt uzturlīdzekļu izmaksu pieņemts, jo bērns, par kuru tika maksāti uzturlīdzekļi, sasniedzis pilngadību, tomēr ievērojama daļa no iepriekšminētajiem lēmumiem pieņemti, pamatojoties uz fonda administrācijā iesniegtajiem tiesu izpildītāju paziņojumiem par to, ka parādniekam ir finanšu līdzekļi, no kuriem iespējams nodrošināt Ministru kabineta noteiktos minimālos uzturlīdzekļus bērnam, tādējādi turpmāk viņš pats maksās uzturlīdzekļus savam bērnam

Pieņemto lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksas izbeigšanu tiesiskais pamatojums

Izbeigto lietu skaits, pamatojoties uz to, ka parādnieks turpmāk pats nodrošinās bērnu ar tiesas piespriestajiem uzturlīdzekļiem, pieaudzis proporcionāli fonda administrācijas veiktajām aktivitātēm, organizējot no fonda izmaksāto uzturlīdzekļu piedziņas procesu. Ja 2004.gadā tika pieņemti 16 lēmumi par uzturlīdzekļu izmaksas izbeigšanu, jo zudis tiesiskais pamats izmaksāt uzturlīdzekļus, respektīvi, no paša parādnieka līdzekļiem iespējams nodrošināt uzturlīdzekļus bērniem, tad 2005.gadā tika pieņemti jau 296 šādi lēmumi. 2005.gada augustā darbu uzsāka fonda administrācijas Piedziņas nodaļa, ar ko izskaidrojams straujais izbeigto lietu pieaugums gada otrajā pusē.

Pieņemtie lēmumi par uzturlīdzekļu izmaksas izbeigšanu, jo parādnieks pats sācis nodrošināt bērnam

3.3.5. Administratīvās lietas.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 56. un 57.pantu fonda administrācijas kā valsts pārvaldes iestādes pienākums ir ierosināt administratīvo lietu gan uz iesniedzēja iesnieguma pamata, gan pēc savas iniciatīvas, ja tai ir kļuvuši zināmi fakti, uz kuriem pamatojoties saskaņā ar tiesību normām ir jāizdod vai var tikt izdots attiecīgs administratīvais akts, kā arī tad, ja iestādei ir pamats uzskatīt, ka šādi fakti varētu būt.

2005.gadā fonda administrācija 8 lietās no procesa dalībniekiem - iesniedzēja, parādnieka un tiesu izpildītāja, saņēma informāciju, pamatojoties uz kuru, tika uzsākti administratīvie procesi, lai noskaidrotu, vai uzsāktajai uzturlīdzekļu izmaksai ir tiesisks pamats, vai iesniedzējs, iesniedzot iesniegumu par uzturlīdzekļu izmaksāšanu ir sniedzis patiesas ziņas, lai saņemtu uzturlīdzekļus. 6 gadījumos fonda administrācija, izskatot lietas apstākļus, pieņēma lēmumu par administratīvās lietas izbeigšanu faktu trūkuma dēļ. Savukārt divos gadījumos fonda administrācija, izvērtējot lietas apstākļus, atcēlusi iepriekš pieņemto lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksu, uzliekot iesniedzējam par pienākumu atmaksāt no fonda izmaksātos uzturlīdzekļus, jo iesniedzēji snieguši nepatiesas ziņas par sevi, vēršoties fonda administrācijā ar iesniegumu par uzturlīdzekļu izmaksu. Vienā no lietām iesniedzēja papildus izmaksājamiem uzturlīdzekļiem no fonda, regulāri bija saņēmusi arī naudas pārskaitījumus no bērna tēva, savukārt otrā lietā iesniedzēja iesniegumā par uzturlīdzekļu izmaksu fonda administrācijai bija norādījusi, ka viņas aprūpē ir bērns, kaut patiesībā viņai ar bāriņtiesas nolēmumu tikušas atņemtas aprūpes tiesības pār bērnu, tādējādi viņa nebija tiesīga saņemt uzturlīdzekļus no fonda.

3.3.6. Iesniegumi par fonda administrācijas pieņemto lēmumu apstrīdēšanu.

Saskaņā ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 12.panta pirmo daļu un Administratīvā procesa likuma 76. un 79.pantu fonda administrācijas pieņemtos lēmumus viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas var apstrīdēt, iesniedzot fonda administrācijā iesniegumu, kas adresēts Bērnu un ģimenes lietu ministrijas valsts sekretāram.

Pārskata periodā 12 iesniedzēji, kuru bērniem fonda administrācija izbeigusi vai atteikusi uzturlīdzekļu izmaksu, izmantoja savas tiesības, un iesniedza iesniegumus par pieņemtā administratīvā akta apstrīdēšanu fonda administrācijā, savukārt, fonda administrācija tos, saskaņā ar tiesību normām, nosūtīja izskatīšanai Bērnu un ģimenes lietu ministrijas valsts sekretāram.

3 gadījumos fonda administrācija bija lēmusi izbeigt uzturlīdzekļu izmaksu, jo bērns, par kuru tika maksāti uzturlīdzekļi no fonda, sasniedzis pilngadību, savukārt 4 gadījumos fonda administrācija uzturlīdzekļu izmaksu bija izbeigusi, jo

parādniekam tika konstatēti finanšu līdzekļi, no kuriem piedzenami Ministru kabineta noteiktie minimālie uzturlīdzekļi bērnam, līdz ar to uzturlīdzekļu izmaksai no fonda bija zudis tiesiskais pamats. Vēl 5 lietās fonda administrācija bija atteikusi uzturlīdzekļu izmaksu, jo netika iesniegti visi Ministru kabineta noteiktie nepieciešamie dokumenti, lai fonda administrācija varētu pieņemt lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksu.

Bērnu un ģimenes lietu ministrijas valsts sekretārs, izskatot lietu materiālus un pamatojoties uz spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, nolēma atstāt visus 12 fonda administrācijas pieņemtus, bet adresāta apstrīdētos lēmumus, negrozītus.

4. Fonda administrācijas darbība, nodrošinot uzturlīdzekļu piedziņu no parādniekiem.

4.2 Fonda administrācijā reģistrētie parādnieki.

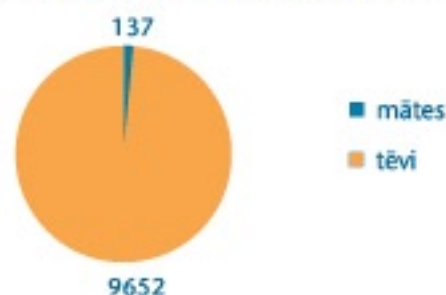
Fonda administrācijā reģistrēti 9789 parādnieki, kuri nepilda tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu un kuru bērniem no fonda tiek maksāti uzturlīdzekļi. 67 parādnieku vietā no fonda tiek izmaksāti uzturlīdzekļi vienlaicīgi vairākiem iesniedzējiem viņu kopīgo bērnu nodrošināšanai. Pārskata periodā miruši 132 valsts parādnieki, savukārt uzturlīdzekļu parādu valstij un tam pielīdzinātos likumiskos procentus 2005.gada laikā pilnībā atmaksājuši 149 parādnieki.

Lai gan Dzīvesvietas deklarēšanas likums uzliek par pienākumu deklarēt savu dzīvesvietu dzīvesvietas deklarēšanas iestādē, lielai daļai fonda administrācijas reģistrā "Uzturlīdzekļu garantiju fonda iesniedzēju un parādnieku saraksts" esošo parādnieku dzīvesvieta nav zināma. Salīdzinot datus pa reģioniem, visvairāk fonda administrācijā reģistrēti uzturlīdzekļu parādnieki no Rīgas un Rīgas rajona, vismazāk no Zemgales novada.

Lielākā daļa parādnieku, kuru vietā valsts noteiktos minimālos uzturlīdzekļus bērniem maksā no fonda, ir vīrieši, tomēr fonda administrācijā reģistrētas arī 137 mātes, kuras, neskatoties uz tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu, nenodrošina bērniem materiālu atbalstu.

Fonda administrācijā reģistrētie parādnieki (sadalījums pēc dzimuma)

Fonda administrācija, pieņemot lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksāšanu, par to 7 dienu laikā paziņo parādniekam, nosūtot uz viņa deklarēto dzīvesvietu paziņojumu. Pārskata periodā nosūtīts 6031 paziņojums parādniekiem, informējot, ka fonda administrācija pieņēmusi lēmumu izmaksāt uzturlīdzekļus parādnieka bērnam, tādējādi vecāks, kura vietā tiks maksāti uzturlīdzekļi bērnam, kļūs par valsts parādnieku no fonda izmaksāto uzturlīdzekļu un likumisko procentu (6% gadā) apmērā.

Saskaņā ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumu, gadījumos, kad parādnieka dzīvesvieta nav zināma, fonda administrācija paziņojumu par uzturlīdzekļu izmaksas uzsākšanu publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". 2005.gada laikā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" tika publicēti 12 paziņojumi ar tiem pievienotiem valsts parādnieku sarakstiem, kopā par 1318 personām, kuru parādam valstij, kas radies, izmaksājot viņu bērniem uzturlīdzekļus no fonda, nav noilguma, kas nozīmē, ka uzturlīdzekļu parāda piedziņa tiks vērsta uz jebkuru parādnieka mantu un ienākumiem (tai skaitā darba samaksu, stipendijām, pabalstiem, mantojumu un pat pensiju) jebkurā parādnieka dzīves posmā.

4.3 Darbs, lai nodrošinātu fonda administrācijas piekļuvi parādnieku datiem valsts nozīmes publiskajos reģistros.

Pārskata periodā, noslēdzot līgumus ar informācijas resursu turētājiem, nodrošināti pieslēgumi valsts nozīmes reģistriem - Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas sistēmai, Valsts Zemes dienesta nekustamā īpašuma kadastra reģistra datu bāzei, Ceļu satiksmes drošības direkcijas transporta un vadītāju reģistram, Latvijas valsts ganāmpulku reģistram, Iedzīvotāju reģistra centrālajai datu bāzei, Ganāmpulku un dzīvnieku īpašnieku reģistram, Traktortehnikas un tās vadītāju informatīvai sistēmai, Komerčķīlu reģistrācijas sistēmai, un Uzņēmumu reģistra automatizētai sistēmai un Komercreģistra sistēmai

ieviesta programmatūra fonda administrācijas turējumā esošā valsts reģistra Uzturlīdzekļu garantiju fonda parādnieku datu tiešsaistei ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistra centrālo datu bāzi, lai kontrolētu Uzturlīdzekļu garantiju fonda iesniedzēju un parādnieku reģistrā iekļauto personu tiesisko statusu.

Ieviesta programmatūra Uzturlīdzekļu garantiju fonda parādnieku datu tiešsaistei ar Ceļu satiksmes un drošības direkcijas transportlīdzekļu un vadītāju valsts nozīmes reģistru, lai kontrolētu Uzturlīdzekļu garantiju fonda parādnieku mantisko stāvokli.

4.4 Iesniegumi tiesībsargājošajām iestādēm par parādnieku saukšanu pie atbildības pēc Krimināllikuma 170.panta par Jaunprātīgu izvairīšanos no uzturlīdzekļu došanas saviem bērniem.

Saskaņā ar Civillikuma 179. pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu, turklāt šis pienākums gulstas gan uz tēvu, gan māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Ja vienam vai abiem vecākiem ar tiesas nolēmumu noteikts pienākums materiāli uzturēt bērnu, tomēr kāds no vecākiem Jaunprātīgi izvairās no uzturlīdzekļu došanas bērnam, viņš saucams pie kriminālatbildības.

Sadarbojoties ar tiesu izpildītājiem, kā arī regulāri pārbaudot datus par parādniekiem, kuru bērniem no valsts līdzekļiem tiek maksāti uzturlīdzekļi, valsts nozīmes publiskajos reģistros, fonda administrācija konstatējusi vairākus gadījumus, kad parādnieki, kas nepilda ar tiesas spriedumu uzliktās saistības, veikuši dažādus darījumus ar mērķi gūt finansiālu labumu, kā arī iegādājušies kustamus vai nekustamus īpašumus. Minētais radījis pamatu fonda administrācijas aizdomām, ka parādnieki Jaunprātīgi izvairās apgādāt un dot uzturu saviem nepilngadīgajiem bērniem.

Šādos gadījumos fonda administrācija gatavo iesniegumus tiesībsargājošajām instancēm, lūdzot izvērtēt iespējamus likumpārkāpumus un uzsākt kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 170.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm, kā arī atzīt fonda administrāciju kriminālprocesā par cietušo, jo parādnieka noziedzīgais nodarījums radījis fonda administrācijai mantisku zaudējumu no fonda izmaksāto uzturlīdzekļu un tiem pielīdzināto likumisko procentu apmērā.

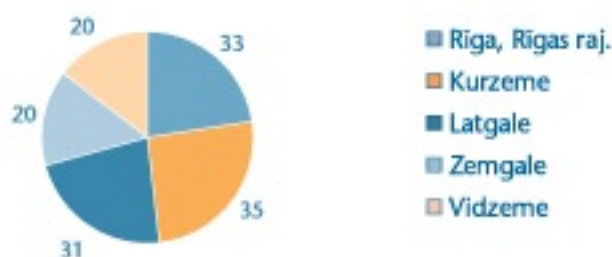
Saskaņā ar Krimināllikuma 170.pantu, kas nosaka par Jaunprātīgu izvairīšanos apgādāt un dot uzturu saviem bērniem, ja tāds pienākums uzlikts ar tiesas spriedumu vai tiesneša lēmumu, soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem, arestu, ar piespiedu darbu vai ar naudas sodu līdz piecdesmit minimālajām mēnešalgām.

Fonda administrācija pārskata periodā sagatavojusi un nosūtījusi tiesībsargājošajām iestādēm 139 iesniegumus par parādnieku saukšanu pie kriminālatbildības par Jaunprātīgu izvairīšanos no uzturlīdzekļu došanas saviem bērniem.

Salīdzinot nosūtīto iesniegumu skaitu pa reģioniem, visbiežāk iesniegumi par saukšanu pie kriminālatbildības gatavoti par parādniekiem no Rīgas un Rīgas rajona. Otrs lielākais sagatavoto iesniegumu skaits - kopā 13 iesniegumi, pēc piekritības nosūtīti uz Jelgavas un Jelgavas rajona tiesībsargājošajām iestādēm, lūdzot izvērtēt fonda administrācijas konstatētos faktus un lemt par Jelgavas rajonā mītošo parādnieku saukšanu pie kriminālatbildības. 27 iesniegumi tiesībsargājošajām iestādēm nosūtīti izvērtēšanai arī par parādniekiem no Daugavpils, Rēzeknes un Preiļu rajona, savukārt apkopojot datus par Kurzemes reģionā dzīvojošajiem parādniekiem, visvairāk iesniegumi gatavoti par liepājniekiem - 11 un Ventspils un Saldus rajonā dzīvojošajiem - kopā 18 iesniegumi.

Fonda administrācijas nosūtītie iesniegumi par parādnieku saukšanu pie kriminālatbildības

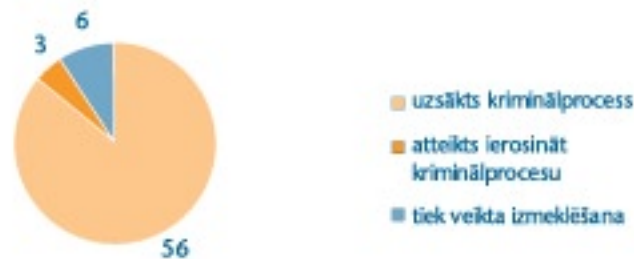
Apkopojot rezultātus, pamatojoties uz 74 fonda administrācijas nosūtītajiem iesniegumiem tiesībsargājošajām iestādēm par krimināllietas ierosināšanu pret parādniekiem par jaunprātīgu izvairīšanos no uzturlīdzekļu došanas bērniem pēc Krimināllikuma 170.panta, kas nosūtīti laika posmā no 2005.gada 1.janvāra līdz 1.oktobrim, kad spēkā vēl nebija stājies Kriminālprocesa likums, fiksēts, ka pusē gadījumos policija lēmusi atteikt krimināllietas ierosināšanu, jo, veicot izmeklēšanu, parādnieku rīcībā nav konstatēts noziedzīga nodarījuma sastāvs. Savukārt 19 gadījumos pieņemts lēmums par krimināllietas ierosināšanu, kā rezultātā parādnieki stājušies tiesas priekšā, kur tiem piespriests sods par jaunprātīgu izvairīšanos nodrošināt bērnus ar uzturlīdzekļiem, ja šāds pienākums uzlikts ar tiesas nolēmumu. 2 gadījumos parādnieki nebija atrodami, tādēļ tika izsludināta viņu meklēšana, 10 iesniegumi vēl atrodas izskatīšanas stadijā.

Rezultāti, izskatot fonda administrācijas nosūtītos iesniegumus par krimināllietas ierosināšanu pret parādniekiem par jaunprātīgu izvairīšanos no uzturlīdzekļu došanas bērniem (līdz 1.10.2005)

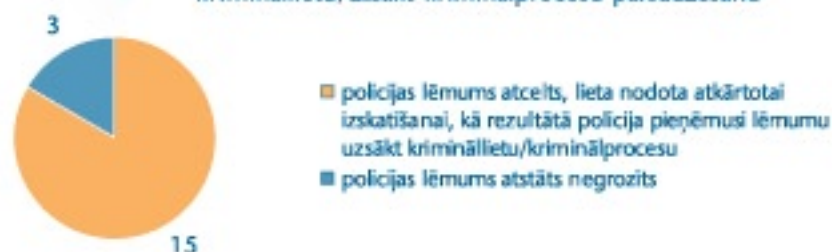
Sākot ar 2005.gada 1.oktobri, kad spēkā stājās Kriminālprocesa likums, fonda administrācija nosūtījusi tiesībsargājošajām iestādēm 65 iesniegumus par kriminālprocesa uzsākšanu pret parādniekiem, kuri jaunprātīgi izvairās no uzturlīdzekļu došanas bērniem. Vairumā gadījumu fonda administrācija saņēmusi atbildi no policijas par kriminālprocesa uzsākšanu, 6 lietās vēl notiek izmeklēšana un tikai 3 lietās policija pieņēmusi lēmumu atteikt kriminālprocesa uzsākšanu

Rezultāti, izskatot fonda administrācijas nosūtītos iesniegumus par kriminālprocesa uzsākšanu pret parādniekiem par jaunprātīgu izvairīšanos no uzturlīdzekļu došanas bērniem (no 1.10.2005)

Pēc policijas lēmuma par atteikšanos ierosināt krimināllietu/uzsākt kriminālprocesu, fonda administrācijā tiek lemts par minētā lēmuma pārsūdzēšanu augstākstāvošā instancē - prokuratūrā. Pārskata periodā fonda administrācija nosūtījusi 18 iesniegumus prokuratūrai par policijas lēmumu apstrīdēšanu, un 15 gadījumos prokuratūra pieņēmusi lēmumu atcelt policijas lēmumu par atteikšanos ierosināt krimināllietu/uzsākt kriminālprocesu, nododot lietu atkārtotai izmeklēšanai. 3 gadījumos prokuratūra policijas lēmumu atstājusi negrozītu.

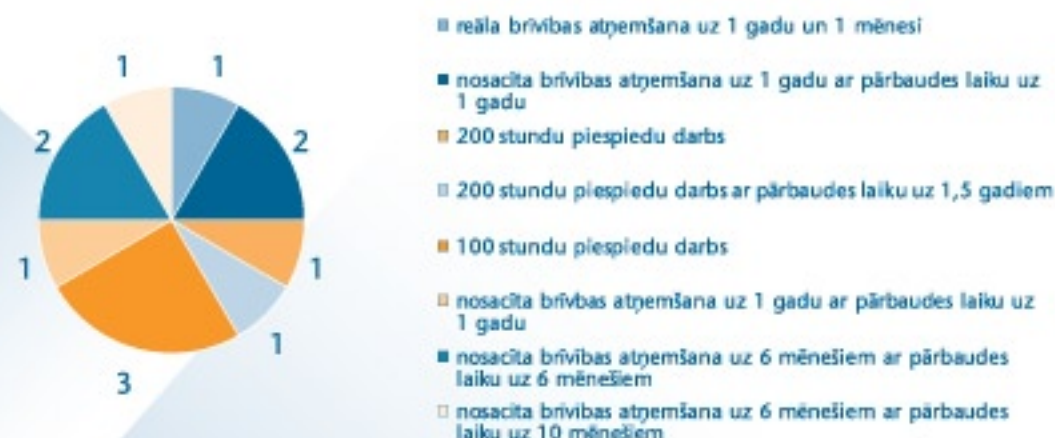
Prokuratūras rīcība, izskatot fonda administrācijas iesniegumu par policijas pieņemtā lēmuma par atteikšanos ierosināt krimināllietu/uzsākt kriminālprocesu pārsūdzēšanu

Fonda administrācija konstatējusi arī 13 gadījumus, kad parādnieki, uzzinot, ka policijā saņemts iesniegums par viņu saukšanu pie kriminālatbildības, nekavējoties nomaksājuši radušos uzturlīdzekļu parādu fondam, kā arī uzsākuši paši maksāt uzturlīdzekļus bērniem. Vēl divus parādniekus prokurors atbrīvojis no kriminālatbildības, vienu no tiem uz 18 mēnešiem nosacīti ar uzvedības kontroli, jo parādnieks nokārtojis savas saistības ar fondu un apņēmis turpmāk pats nodrošināt bērnu ar uzturlīdzekļiem, savukārt otrā gadījumā prokurors atbrīvojis parādnieku ar priekšrakstu, kurā noteikts 100 stundu ilgs piespiedu darbs.

Pārskata periodā tiesā par Jaunprātīgu izvairīšanos no uzturlīdzekļu došanas saviem bērniem kopā notiesāti 12 parādnieki.

Tiesas piespriedze sodi parādniekiem, kuri Jaunprātīgi izvairījušies no uzturlīdzekļu došanas bērniem

4.5. Iesniegumi par parādnieku meklēšanu ar tiesībaizsardzības iestāžu palīdzību.

Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā noteikts fonda administrācijas pienākums, pieņemot lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksāšanu, par to paziņot parādniekam, kā arī bez sevišķa tiesas lēmuma stāties piedzinēja vietā uzturlīdzekļu lietā par izmaksāto uzturlīdzekļu piedziņu no parādnieka.

Ja parādnieka, kura bērnam no fonda līdzekļiem tiek maksāti uzturlīdzekļi, dzīvesvieta nav zināma, fonda administrācija gatavo iesniegumu tiesai, lūdzot tiesu pieņemt lēmumu par parādnieka meklēšanu ar policijas palīdzību lietās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Pārskata periodā fonda administrācija nosūtījusi 67 iesniegumus tiesām, lūdzot izsludināt parādniekus meklēšanā ar policijas palīdzību, no tiem 40 lietās tiesa fonda administrācijas lūgumu apmierinājusi, turklāt 3 parādnieki, meklēšanas lietu ietvaros ar policijas palīdzību ir atrasti un iepazīstināti ar fonda administrācijas lēmumu izmaksāt uzturlīdzekļus bērnam. 23 lietās tiesa atteikusi izsludināt parādnieka meklēšanu.

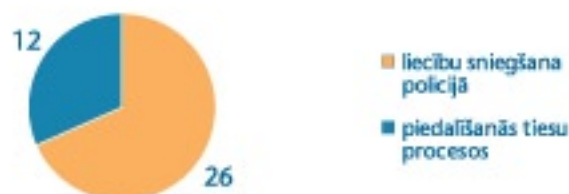

4.6. Fonda administrācijas darbība, saskaņā ar pilnvarām pārstāvēt fonda administrāciju tiesā, prokuratūrā u.c. iestādēs.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 95.pantu cietušais kriminālprocesā var būt fiziska vai juridiska persona, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, proti, morāls aizskārums, fiziskas ciešanas vai mantisks zaudējums. Līdz ar to gadījumos, kad tiek uzsākts kriminālprocess pret parādniekiem, fonda administrācija kļūst par cietušo ar visām Kriminālprocesa likuma noteiktajām cietušā tiesībām un pienākumiem, kā arī atbildību. Tādējādi, izsniedzot pilnvaru konkrētam fonda administrācijas ierēdnim, fonda administrācija īsteno savu tiesību un likumīgo interešu pārstāvību policijas, prokuratūras un tiesas iestādēs.

Pārskata periodā fonda administrācija sniegusi 26 liecības kriminālprocesu par parādnieku ļaunprātīgu izvairīšanos no uzturlīdzekļu došanas bērniem ietvaros, kā arī saskaņā ar pilnvarām piedalījusies 12 tiesas procesos, no tiem 5 gadījumos tika izskatītas krimināllietas pret parādniekiem, 5 gadījumos tiesa izskatīja lietu par tiesas sprieduma par uzturlīdzekļu piedziņu izskaidrošanu, vienā gadījumā fonda administrācija piedalījās civilīetas par laulību šķiršanu un laulāto mantas sadali izskatīšanā, savukārt vēl vienā gadījumā fonda administrācija piedalījās tiesā, kur tika skatīta lieta par izsoles akta apstiprināšanu.

Fonda administrācijas darbība, saskaņā ar pilnvarām pārstāvēt fonda administrāciju tiesās, policijā un prokuratūrā

4.7 Regresa kārtībā atgūtie uzturlīdzekļi.

Fonda administrācijas pusotra gada darbības laikā no parādniekiem regresa kārtībā piedzīti Ls 114 080, no tiem Ls 1481 fondā atgūti 2004.gada laikā, savukārt Ls 112 599 piedzīti 2005.gadā. Būtisks atgūto finanšu līdzekļu apjoma pieaugums vērojams, sākot no 2005.gada augusta mēneša, kad, lai nodrošinātu efektīvāku no fonda izmaksāto uzturlīdzekļu atgūšanas procesu, darbu uzsāka fonda administrācijas Piedziņas nodaļa, kā arī tika izveidotas Piedziņas nodaļas juristu amata vietas Kuldīgā un Daugavpilī.

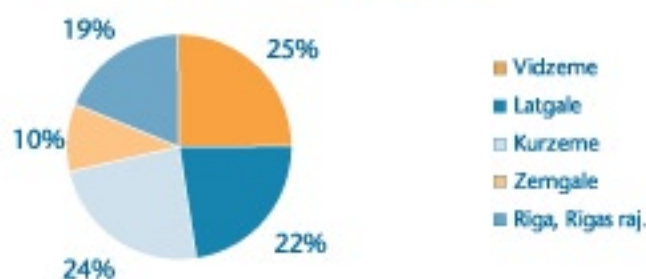
Veiksmīgi uzsāktā sadarbība ar tiesu izpildītājiem un pieeja valsts nozīmes publiskajiem reģistriem nodrošinājusi iespējas veikt stingru un sistemātisku parādnieku mantiskā stāvokļa kontroli, nekavējoties sākot uzturlīdzekļu parāda piedziņas procesu pret parādniekam piederošajiem īpašumiem vai mantu, vai ienākumiem, tiklīdz parādniekam tiek konstatēti līdzekļi, uz kuriem iespējams vērst piedziņu. Arī pieaugošais fonda administrācijas gatavoto iesniegumu skaits tiesībsargājošajām iestādēm par parādnieku saukšanu pie kriminālatbildības par jaunprātīgu izvairīšanos no uzturlīdzekļu došanas bērniem, veicinājis regresa kārtībā atgūto finanšu līdzekļu rādītājus, kas salīdzinoši ar pārskata gada pirmajiem sešiem mēnešiem palielinājušies vairāk nekā 5 reizes. Ja pārskata perioda pirmajā pusgadā fondā no izmaksātajiem uzturlīdzekļiem tika atgūti Ls 17 197, tad otrajā pusgadā regresa kārtībā no parādniekiem piedzīti jau Ls 95 402, turklāt no augusta ar katru nākamo mēnesi piedzīto uzturlīdzekļu apmērs pieaudzis par ceturtdaļu no iepriekšējā mēnesī atgūtā finanšu līdzekļu apjoma.

Regresa kārtībā atgūtie finanšu līdzekļi, sadalījums pa mēnešiem

Visaktīvāk uzturlīdzekļu parādu pārskata periodā uzsākuši atmaksāt parādnieki no Vidzemes novada, kopā fondā ieskaitīti Ls 28 602, no tiem visvairāk finanšu līdzekļi atgūti no parādniekiem, kuru deklarētā dzīvesvieta ir Valmieras un Valkas rajonā, tie valstij kopā atmaksājuši Ls 13 136. No Kurzemes novadā dzīvojošajiem parādniekiem piedzīti Ls 27 378, attiecīgi visvairāk - Ls 15 713 - no Ventspils un Saldus rajona. Parādnieki no Latgales novada valstij atmaksājuši Ls 25 547, no tiem Ls 8490 - parādnieki no Preiļu rajona, kas, salīdzinot regresa rādītājus pa rajoniem, ir lielākais uzturlīdzekļu apjoms, kas pārskata periodā atgūts no viena rajona teritorijā dzīvojošajiem parādniekiem. No parādniekiem, kas dzīvo Rīgā un Rīgas rajonā regresa kārtībā 2005.gadā piedzīti Ls 21 477, savukārt vismazāk finanšu līdzekļi - Ls 11 076 pārskata periodā atgūti no parādniekiem, kuru deklarētā dzīvesvieta ir Zemgales novadā.

Regresa kārtībā atgūtie finanšu līdzekļi, sadalījums procentuāli pa reģioniem

Salīdzinot 2004.gadā no fonda izmaksāto uzturlīdzekļu - Ls 349 392, attiecību pret regresa kārtībā piedzītajiem finanšu līdzekļiem periodā - Ls 1481, procentuāli tika atgūti 0,42% no bērnu uzturēšanai izmaksātajiem uzturlīdzekļiem. Savukārt 2005.gada ietvaros, izmaksājot Ls 2 634 479 un fondā atgūstot Ls114 080, regresa kārtībā piedzīto finanšu līdzekļu attiecība pret izmaksātajiem uzturlīdzekļiem bijusi jau 4,27%, kas liecina par tendenci atgūto līdzekļu apjoma pozitīvam pieaugumam.

5. Sadarbība ar zvērinātiem tiesu izpildītājiem.

5.2 Parādnieku mantiskā stāvokļa pārbaude un darbs ar tiesu izpildītājiem.

Saskaņā ar Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma 11.panta pirmo un otro daļu, fonda administrācijas lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksāšanu, izmaksas pārtraukšanu vai izbeigšanu paziņo tiesu izpildītājam, kura lietvedībā atrodas attiecīgā izpildu lieta par uzturlīdzekļu piedziņu. No lēmuma saņemšanas dienas fonda administrācija uzturlīdzekļu piedziņas lietā piedzinējam (iesniedzējam) izmaksāto summu un likumisko procentu apmērā kļūst par piedzinēju. Līdz ar to fonda administrācija iegūst visas Civilprocesa likumā noteiktās piedzinēja tiesības, tajā skaitā: lūgt vērst piedziņu pret parādnieka kustamu, nekustamu mantu, ienākumiem, iepazīties ar lietu izpildes gaitu, piedalīties izpildu darbībās, kā arī pārsūdzēt tiesu izpildītāja rīcību.

Fonda administrācija, pārbaudot datus par parādnieka mantu valsts nozīmes publiskajos reģistros, pārskata periodā vairākkārt konstatējusi gadījumus, kad uz parādniekam piederošu mantu nav uzlikta piedziņas atzīmes, kas nozīmē, ka parādnieks, neskatoties uz savām parādsaistībām, var brīvi rīkoties ar savu mantu. Šādās situācijās fonda administrācija gatavo vēstules tiesu izpildītājiem, lūdzot reģistrēt piedziņas atzīmi vai visu veidu aizliegumu parādniekam piederošajai mantai un vērst uz to piedziņu, lai segtu radušos parādu.

Pārskata periodā pēc fonda administrācijas iniciatīvas, reģistrētas piedziņas atzīmes 213 parādnieku nekustamajiem īpašumiem un 50 visu veidu aizliegumi uz parādniekam piederošo kustamo mantu. 2005.gada ietvaros, lai dzēstu uzturlīdzekļu parādu, tai skaitā arī parādu, kas izveidojies, maksājot uzturlīdzekļus no fonda parādnieka bērnam, tiesu izpildītāji organizējuši 11 izsoles, no tām 2 nenotika, jo parādnieki līdz izsoles sākumam pilnībā sedza radušos parādu piedzinējiem, 3 izsoles tika atzītas par nenotikušām, 4 nekustamie īpašumi un 1 transportlīdzeklis izsolē tika pārdoti, tādējādi dzēšot parādu piedzinējiem, tai skaitā arī fonda administrācijai.

Fonda administrācija pārskata periodā veikusi arī regulārus, sistemātiskus tiesu izpildītāju apmeklējumus visos Latvijas reģionos, lai iepazītos ar tām viņu lietvedībā esošajām izpildu lietām, kurās fonda administrācija ir kļuvusi par piedzinēju daļā par izmaksājamiem uzturlīdzekļiem. Šo apmeklējumu mērķis bija pārbaudīt, vai tiesu izpildītājs, atbilstoši Tiesu izpildītāju likuma 45.panta pirmajai daļai, pēc savas iniciatīvas ir veicis visus likumīgos pasākumus un izmantojis visus likumīgos līdzekļus un metodes, lai ātri un kvalitatīvi piedzītu uzturlīdzekļus, kā arī, vai tiesu izpildītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 565.panta sesto daļu ne retāk kā reizi pusgadā veicis parādnieka mantas un ienākumu pārbaudi.

Izpildu lietas par uzturlīdzekļu piedziņu, ar kurām iepazinusies fonda administrācija tiesu izpildītāju apmeklējumu laikā

Iepazīstoties ar tiesu izpildītāju lietvedībā esošajām izpildu lietām par uzturlīdzekļu piedziņu, fonda administrācija visbiežāk konstatējusi sekojošus procesuālus pārkāpumus, kurus lūgusi tiesu izpildītājiem novērst:

- Civilprocesa likuma 565.panta sestās daļas prasību neievērošana, respektīvi, atkārtoti pusgada laikā netiek veikta parādnieku mantas un ienākumu pārbaude;
- Civilprocesa likuma 623.panta otrās daļas 2.punkta prasību neievērošana - nepareiza piedzīto naudas summu sadalīšana starp piedzinējiem;
- izziņu iesniegšana izpildu lietās, kurās piedziņa no parādniekiem ir iespējama Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā;
- izziņu izsniegšana, nepieprasot ziņas no visiem valsts nozīmes publiskajiem reģistriem.

Ja pēc fonda administrācijas lūguma tiesu izpildītājs konstatētos pārkāpumus nenovērš vai tiesu izpildītāja darbībā atkārtoti tiek konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi, fonda administrācija gatavo iesniegumus tieslietu ministram vai Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomei, lūdzot izvērtēt tiesu izpildītāju rīcības atbilstību normatīvo aktu prasībām. Pārskata periodā fonda administrācija nosūtījusi 6 iesniegumus tieslietu ministram un 11 iesniegumus Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomei kopā par 17 zvērinātiem tiesu izpildītājiem. Saskaņā ar Tiesu izpildītāju likumu, Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomei ir tiesības izskaidrot zvērinātam tiesu izpildītājam viņa rīcības nepareizību, izteikt piezīmi vai rājienu, ja saņemta personas sūdzība par Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju kolēģijas statūtu pārkāpumiem, likumu un citu normatīvo aktu neievērošanu un tiesu izpildītāju darbību regulējošu instrukciju pārkāpumiem, darba atlīdzības noteikumu pārkāpumiem vai zvērinātu tiesu izpildītāju profesionālās ētikas normu pārkāpumiem, savukārt tieslietu ministram papildus iepriekšminētajiem disciplinārsodiem ir tiesības arī atcelt tiesu izpildītāju no amata.

Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes un tieslietu ministra rīcība, pamatojoties uz fonda administrācijas iesniegumiem

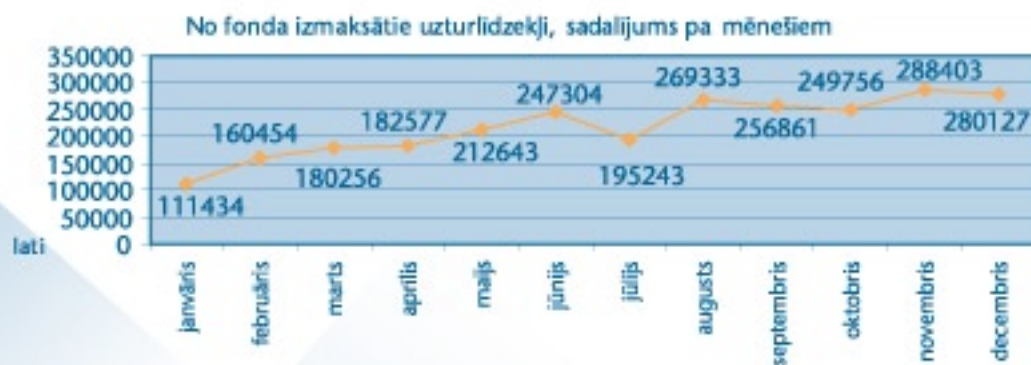
6. No valsts budžeta saņemto finanšu līdzekļu izlietojums.

6.2 Finanšu līdzekļu uzturlīdzekļu izmaksas nodrošināšanai.

Pārskata periodā fonda administrācijai no valsts budžeta līdzekļiem tika piešķirti Ls 3 930 000, no tiem uzturlīdzekļu izmaksu nodrošināšanai piešķirti Ls 3 630 000. 2005.gada laikā uzturlīdzekļos bērniem izmaksāti Ls 2 634 388, kas ir 72,57% no iepriekš plānotā.

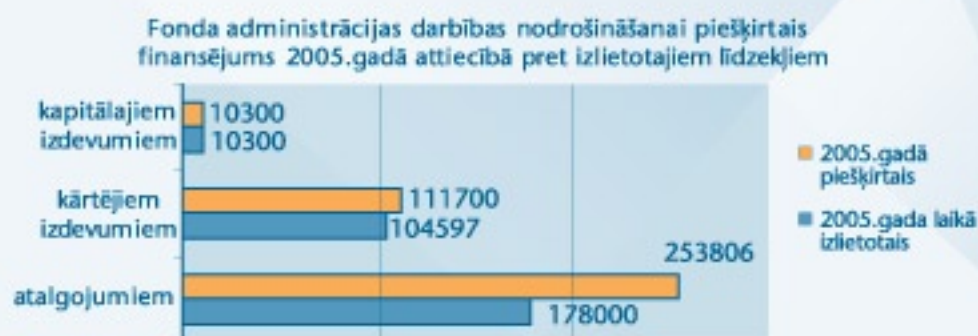

Pieaugot iesniegumu skaitam, tādējādi arī fonda administrācijas pieņemto lēmumu skaitam par uzturlīdzekļu izmaksāšanu, ar katru mēnesi pakāpeniski pieaug arī no fonda izmaksātais finanšu līdzekļu apmērs, ik mēnesi nodrošinot regulāru uzturlīdzekļu pārskaitījumu uz iesniedzēja kontu.

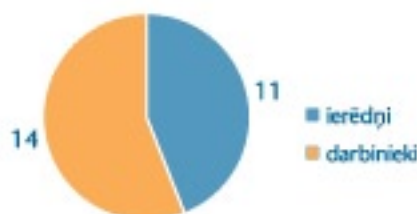
6.3 Finanšu līdzekļu izlietojums fonda administrācijas darbības nodrošināšanai

Pārskata periodā no valsts budžeta līdzekļiem fonda administrācijas darbības nodrošināšanai tika piešķirti Ls 300 000, no tiem izlietoti 85% no iepriekš plānotā jeb Ls 253 806.

7. Personālvadība.

2005.gadā fonda administrācijā strādāja 25 cilvēki, no tiem 11 ierēdņi un 14 darbinieki. No fonda administrācijā strādājošajiem 20 ir sievietes un 5 - vīrieši. Pārskata periodā darbā fonda administrācijā pieņemtas 6 personas - 3 ierēdņi un 3 darbinieki.

Fonda administrācijā strādājošo vecuma amplitūda 2005.gadā bija no 21 gada līdz 45 gadu vecumam. Vidējais vecums fonda administrācijā strādājošajiem ir 30 gadi

Vairākums fonda administrācijā strādājošo jau ieguvuši augstāko izglītību, pusei papildus iegūta arī otra augstākā izglītība vai maģistra grāds. Divi fonda administrācijas darbinieki 2005.gadā turpināja mācības augstskolā, lai iegūtu augstāko izglītību, vēl 5 - lai iegūtu otro augstāko izglītību.

Fonda administrācijā strādājošo izglītība

8. Saikne ar sabiedrību.

8.2 Fonda administrācijas veiktā korespondence.

Pārskata periodā fonda administrācijā reģistrēti 17 462 nosūtītie dokumenti. Visbiežāk sarakste veikta ar tiesu izpildītājiem - kopā nosūtīti 9662 dokumenti, no tiem 657 vēstules un iesniegumi tiesu izpildītājiem pamatdarbības jautājumos, kā arī 9005 paziņojumi tiesu izpildītājiem par fonda administrācijas pieņemtajiem lēmumiem. Gandrīz trešdaļa nosūtītās korespondences ir paziņojumi parādniekiem par to, ka fonda administrācija pieņēmusi lēmumu izmaksāt uzturlīdzekļus viņu bērniem, tādējādi persona kļuvusi par valsts parādnieku no fonda izmaksāto finanšu līdzekļu un likumisko procentu (6% gadā) apmērā.

Nosūtītā korespondence pēc adresāta

Fonda administrācijā 2005.gada ietvaros reģistrēti 4599 saņemtie dokumenti. Visvairāk vēstules saņemtas no fiziskām personām fonda administrācijā esošo uzturlīdzekļu lietu ietvaros, gandrīz 1300 dokumenti saņemti no tiesu izpildītājiem pamatdarbības jautājumos.

Saņemtā korespondence pēc adresanta

8.3 Sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem.

Pusotra gada darbības laikā nodibinātas veiksmīgas, uz savstarpēju sadarbību balstītas attiecības ar plašsaziņas līdzekļiem, tā sekmējot sabiedrības informēšanu gan par aktualitātēm uzturlīdzekļu saņemšanas jautājumos, fonda administrācijas darbības rezultātiem, gan arī ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību sniedzot juridiska rakstura konsultācijas jautājumos, kas skar uzturlīdzekļu piedziņu bērniem, tiesu izpildītāju un darba devēju atbildību, nodrošinot tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu izpildi.

Fonda darbības laikā ar plašsaziņas līdzekļu palīdzību izdevies aktualizēt uzturlīdzekļu saņemšanas jautājumu sabiedrības dienaskārtībā, uzsverot abu vecāku atbildību par bērna audzināšanu, aprūpi un uzturlīdzekļu došanu saviem bērniem kā obligātu pienākumu, par kura nepildīšanu draud kriminālatbildība.

Lai nodrošinātu ar informāciju arī attālākajos Latvijas reģionos dzīvojošos, fonda administrācija realizē sadarbību arī ar reģionālajiem plašsaziņas līdzekļiem, gatavojot preses relīzes par fonda administrācijas aktivitātēm reģionos, kā arī sniedzot aktuālāko statistiku par iesniedzējiem, bērnu un parādnieku skaitu, kas reģistrēti fonda administrācijā, par katru no reģioniem.

Pārskata periodā fonda administrācijas darbinieki vairākkārt piedalījušies radio un televīzijas raidījumos, kā arī snieguši intervijas drukātajiem un elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem. Ar nepieciešamo informāciju un statistiku nodrošināti arī visi studenti, kuri 2005.gada laikā vērsušies fonda administrācijā, jo uzsākuši zinātniski pētniecisko darbu izstrādi par jautājumiem, kas saistīti ar fonda administrācijas darbību un uzturlīdzekļu piedziņu bērniem.

Pārskata periodā fonda administrācijā sagatavoti 87 informatīvi materiāli plašsaziņas līdzekļiem par fonda administrācijas kompetencē esošajiem jautājumiem.

Fonda administrācijas gatavotā informācija
plašsaziņas līdzekļiem 2005.gadā

8.3.1 Interneta mājas lapa.

2005.gada aprīļa mēnesī tika atklāta fonda administrācijas interneta mājas lapa www.uzturlidzekli.lv, kur pieejama aktuālākā informācija par fonda administrācijas darbību latviešu, angļu un krievu valodā.

Interneta mājas lapa radīta ar mērķi vienuviet apkopot visu nozīmīgāko informāciju par jautājumiem, kas saistīti ar uzturlīdzekļu saņemšanu un fonda administrācijas darbu. Mājas lapā pieejami arī skaidrojumi par tiesas procesiem uzturlīdzekļu piedziņas lietās, tiesu izpildītāju darbību, parādnieku atbildību, nemaksājot uzturlīdzekļus saviem bērniem, kā arī atrodami normatīvie akti, kas skar uzturlīdzekļu jautājumus, kontaktinformācija par tiesām, zvērinātiem tiesu izpildītājiem, medicīnas iestādēm, kurās iespējams noteikt paternitāti un bezmaksas juridiskās palīdzības centriem, un cita noderīga informācija.

Ņemot vērā lielo konsultāciju skaitu, ko ik dienu klātienē un atbildot uz telefona zvaniem, sniedz fonda administrācijas darbinieki, interneta mājas lapā izveidota arī īpaša interaktīva sadaļa "Vieta Jūsu jautājumiem", kurā ikviens var uzdot sev interesējošu jautājumu par uzturlīdzekļu piedziņu bērniem, saņemot kvalitatīvu un izsmejošu fonda administrācijas atbildi.

Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā noteikts, ka fonda administrācijai, pieņemot lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksāšanu, par to jāpaziņo parādniekam, taču, ja viņa dzīvesvieta nav zināma, paziņojumu par izmaksas uzsākšanu publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". Pieņemot, ka ne vienmēr laikrakstā publicētie paziņojumi sasniedz savu adresātu, lai nodrošinātu plašākas iespējas parādniekiem uzzināt par esošajām parādsaistībām, kas radušās pret valsti, kopš 2005.gada novembra mēneša laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" publicētie valsts parādnieku, kuru vietā uzturlīdzekļi bērniem tiek maksāti no fonda līdzekļiem un kuru dzīvesvieta nav zināma, saraksti pieejami arī fonda administrācijas interneta mājas lapā. Pārskata periodā mājas lapā ievietoti 22 paziņojumi parādniekiem par uzturlīdzekļu izmaksas uzsākšanu viņu bērnam un tiem pievienotie parādnieku saraksti.

8.4 Fonda administrācijas sniegtās konsultācijas par uzturlīdzekļu saņemšanas iespējām.

Pārskata periodā fonda administrācijas darbinieki un ierēdņi snieguši gandrīz 10 000 konsultācijas, no tām aptuveni 6000 telefoniski un 3360 konsultācijas personiski, kā arī sagatavotas atbildes uz 125 jautājumiem fonda administrācijas interneta mājas lapas sadaļā "Vieta Jūsu jautājumiem".

Pārskata periodā fonda administrācijas darbinieki visbiežāk konsultējuši par jautājumiem, kas skar uzturlīdzekļu saņemšanas kārtību no fonda, uzturlīdzekļu piedziņas procesu, kārtību, kādā tiesas ceļā jāpieprasa uzturlīdzekļi, jānosaka bērna paternitāte, vecāku atbildību un pienākumiem, nodrošinot bērnus ar uzturlīdzekļiem, kā arī tiesu izpildītāju darbībām izpildu lietu par uzturlīdzekļu piedziņu ietvaros.

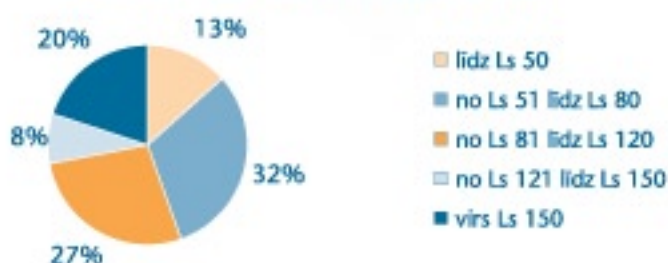
8.5 2005.gadā fonda administrācijā veiktās iesniedzēju aptaujas rezultāti.

Pārskata periodā fonda administrācijā, lai noskaidrotu iesniedzēju viedokli par fonda administrācijas sniegto pakalpojumu kvalitāti, kā arī apzinātu esošās problēmas uzturlīdzekļu piedziņas procesā, tika veikta iesniedzēju anketēšana. Apkopotā informācija sniedz ieskatu par fonda administrācijas klientiem kopumā, kā arī par būtiskākajiem šķēršļiem, ar kuriem vecākiem nācies saskarties, piedzenot uzturlīdzekļus bērniem, tādējādi akcentējot problēmjautājumus, kas turpmāk jārisina, lai minētās problēmas novērstu un atvieglotu uzturlīdzekļu saņemšanas procesu vecākiem, kuri audzina bērnus bez otra vecāka materiāla atbalsta.

Aptauja ilga 5 mēnešus, tajā kopā tika aptaujāti 170 respondenti, kuri vērsās fonda administrācijā, lai saņemtu uzturlīdzekļus no fonda, jo bērna otrs vecāks tiesas nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu nepilda un tiesu izpildītājs atzinis, ka piedzīt uzturlīdzekļus no parādnieka nav iespējams.

Apkopojot anonīmo anketu rezultātus, tika atklāts, ka lielākā daļa - 78% respondentu savus bērnus audzina vieni un tikai 22% vecākiem kāds vēl palīdz ar materiālu atbalstu bērnu aprūpē un audzināšanā. Aptaujas laikā fonda administrācijas klientiem tika lūgts atbildēt uz jautājumiem par viņu vidējiem ienākumiem mēnesī, apkopotās atbildes liecina, ka gandrīz pusei - 45% respondentu vidējie ienākumi ir mazāki par Ministru kabineta noteikto minimālo mēneša darba algu (2005.gadā tā bija Ls 80), 35% respondentu mēneša vidējie ienākumi ir robežās no Ls 81 līdz Ls 150, savukārt tikai 20% respondenti savus mēneša ienākumus uzrādīja kā lielākus par Ls 150.

Respondentu vidējie ienākumi mēnesī
(procentuāli pēc respondentu skaita)

Aptaujājot respondentus par to, vai noteiktā kārtība uzturlīdzekļu saņemšanai no fonda viņiem likusies apgrūtināša, 73% iesniedzēju atbildējuši, ka tā nav sagādājusi problēmas, savukārt 27% aptaujāto atzina, ka problēmas bijušas, 51% no tiem par būtiskākajām grūtībām atzina iespēju saņemt no tiesu izpildītāja izziņu par uzturlīdzekļu piedziņas neiespējamību no parādnieka. Daļa no respondentiem norādīja, ka uzturlīdzekļu saņemšanas process kopumā aizņem daudz laika un bijis sarežģīts. Tomēr 97% no visiem respondentiem norādīja, ka viņus apmierinājis fonda administrācijas darbs, nodrošinot iesniegumu pieņemšanu, izskatīšanu un lēmumu pieņemšanu, kā arī sniedzot konsultācijas par uzturlīdzekļu saņemšanas iespējām un uzturlīdzekļu piedziņas procesu iesniedzējiem.

Respondentu norādītās problēmas, lai saņemtu uzturlīdzekļus no fonda

9. Fonda administrācijas prioritātes 2006.gadam.

9.2 Fonda administrācijas plānotie uzdevumi, lai nodrošinātu juridiskām personām piekļuvi fonda administrācijas parādnieku reģistra datiem.

- Turpināt darbu, lai sekmētu tiesisku pamatu un tehniskas iespējas nodrošināt fonda administrācijas parādnieku reģistra datu pieejamību juridiskām personām, kuras sniedz privātpersonām pakalpojumus, ar mērķi ierobežot parādniekiem šo pakalpojumu saņemšanu.
- Lai kontrolētu fonda parādnieku mantisko stāvokli, veikt datu apmaiņu ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Sociālās apdrošināšanas informācijas sistēmu.
- Ieviest programmatūru Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijas iesniedzēju un parādnieku reģistra tiešsaistei ar Tiesu administrācijas Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas sistēmu, lai kontrolētu Uzturlīdzekļu garantiju fonda parādnieku mantisko stāvokli.
- Lai nodrošinātu Uzturlīdzekļu garantiju fonda iesniedzēju un parādnieku reģistra datu integritāti, ieviest programmatūru reģistrā iekļauto personu personas datu (personas kods, uzvārds, vārds, deklarētās dzīvesvietas adrese) pārņemšanai un deklarēto dzīvesvietu kontrolei tiešsaistē ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes ledzīvotāju reģistra sistēmu.

9.3 Darbs, lai attīstītu fonda administrācijas darbību reģionos.

2005.gada augusta mēnesī ar mērķi sekmēt plašāku fonda administrācijas pakalpojumu pieejamību sabiedrībai, nodrošinot iespēju ikvienam interesentam saņemt konsultācijas par uzturlīdzekļu saņemšanu no valsts, kā arī veicināt ciešāku sadarbību ar tiesu izpildītājiem arī no galvaspilsētas attālākos reģionos, tika izveidotas fonda administrācijas Piedziņas nodaļas juristu amata vietas Latvijas reģionos.

Pārskata periodā darbu uzsācis Piedziņas nodaļas jurists Daugavpilī, kurš, izmantojot Civilprocesa likumā noteiktās piedzinēja tiesības, apmeklēja visā Latgalē strādājošos tiesu izpildītājus un iepazīstas ar viņu lietvedībā esošajām izpildu lietām par uzturlīdzekļu piedziņu, tādējādi sekojot, vai tiek izmantoti visi normatīvajos aktos noteiktie līdzekļi un metodes tiesas nolēmumu izpildes nodrošināšanai. 2005.gada oktobra mēnesī darbu uzsāka arī Piedziņas nodaļas jurists Kuldīgā, kurš sadarbojas ar Kurzemes teritorijā strādājošajiem tiesu izpildītājiem.

Nākotnē plānots turpināt paplašināt fonda administrācijas darbību reģionos, izveidojot Piedziņas nodaļas jurista amata vietu arī Vidzemē.

**BĒRNU UN ĢIMENES LIETU MINISTRIJA
UZTURLĪDZEKĻU GARANTIJU FONDA ADMINISTRĀCIJA**

Pulkveža Brieža iela 15, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 7830626

e-pasts: pasts@ugf.gov.lv

www.uzturlidzekli.lv